

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide címzendők
az előfizetési pénzek,
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre . 4 frt
Félévre . 2 „
Negyedévre . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irányi D.-u. 14.

Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmintetlen küld-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Egyesülés.

Egyletek, kaszinók, társaskörök, testületek és hasonló szellemű vállalkozások létesítése érdekben emelünk íme szót. Mert az a meggyőződés él bennünk, hogy a polgárság ilyenmő csoportos tömörülése nemcsak egyesek javát szolgálja, hanem egyszersmind nagyban elősegíti a közös nemzeti óhajok megvalósulását is. Valamint a hadsereg is csak azonképen állja meg helyét a harc terén, ha közös zászló alá gyűlelszik, nem pedig akkor, ha minden szál katonája külön-külön akarja megvédeni édes anyaföldjét, épugy a polgári társadalomban is kívánatos az egyesülés, a mi manapság leginkább körök, társulatok stb. alaptársaiban teljeseedik. Mindenképen üdvös törekvésnek tekinthetjük, ha városaink, vagy falvaink lakossága bizonyos erkölcsi vagy anyagi cél érdekében csoportosul.

Egy bármimemű testületnek sokkal bizonyosabban módjában áll az egyesek — t. i. tagok — érdekeit előbbre vinni, mintha azok külön-külön iparkodnának terveiket, vágyaikat megvalósítani.

Az egyesületek a mai korban nemes programot vannak hivatva kitűzni. Hazafias, társadalmi és egyéni cél érdekében. Mindenekelőtt azok kötelessége a magyarság fejlesztése, az elemi tudományok és ismeretek népszerűsítése, a közművelődésnek minden tekintetben való ápolása és emelése, továbbá az ipar, kereskedelem, földmívelés előmozdítása stb.

Az egyleti élet bizonyos baráti, testvéri viszonyt állít fel a tagok között s összetartásra buzdítja őket, mely utóbbira van különösen szüksége nemzetünknek, miként azt a történelem lapjai tanúsítják.

Ha a folytonos összetartás szükségét nem érezték volna eleink, ki

tudja: hol s merre lennénk ma s országunk nem képezné-e valamelyik szomszédos hatalmasságnak csupán kiegészítő részét?!. . Elnyomott nép volnánk és nem hivatkozhatnánk többé hazafiú büszkeségünkre; mi több, elnyomatásunk anyagi viszonyainkra is sajnálatosan kiterjedne.

Mint látható tehát, az egyesülés nagy és fontos szerepet játszik a népnek életében. A nemzet józanul belátja a tömörülés szükségességét.

Legalább arra mutat, hogy hazánkban — kevés kivétellel — mindenütt, még a legkisebb helyiségekben is vannak egyletek, körök, — bár a mi óhajításunk szerint kívánatos volna, ha e tekintetben még ezek a kivételek is mihamarabb megszűnnének.

Mert ugyanis az egylet alakítás kérdése az idők folyamán nevezetes kérdéssé nőtte ki magát. Hiszen immár egyedül ezen az úton mozdíthatjuk elő anyagi és szellemi jólétünket.

T Á R C S A.

A kicsike.

— A »Somogyi Újság« eredeti tárcája. — I.

Az egész trupp már akkor ott ténfergett a kis nyári színház körül. Némelyik szerepet tanult még, köztük a lírai szerelmest, a kinek — akárhogy tudta is a szerepét, — minden este rettenetes lámpaláza volt és mindig úgy kellett a rendezőnek belökni a jelenésre. A tenorista a leglgyabb hangon futtotta az egyik tulságosan szőke kőristalánynak a fülébe a legszerelmesebb vallomásokat, a kivel gyöngéd szerelmi viszonyt folytatott. Az egyik padon a folytonosan éhes naturburs pokoli étvágygyal ette a szafaladét.

Nem messze hozzá a szubrett sétálgatott. Hol az égre nézett, hol pedig belebámult a messze semmiségbe. Folyton a férjéről ábrándozott, a ki egy másik társulatnál volt s a kivel már két napja nem kapott levelet. Pedig olyan jól esett neki olvasni azokat a sorokat: »... A társulat nő tagjai elriasztoan csunyak. Minden percben szomoruan gondolt rád a te sírig. A sironit is hűséges férjed...«

Szegény kis menyecske és ő szentül elhiszi...

A többiek a szinkör előtt egy nagy hársfa alatt diskuráltak. A primadonna vitte a szót. Roppant szenvedélyes hangon beszélt, olykor-olykor egy kis ironiát is vegyített belé, a mien aztán a többiek kacagtak, — különösen a kőristagyerek, a kik a leveleit szokták hozni és vinni öngagságának — némi honorarium mellett.

— De mondjátok csak, érdemes ma-holnap színésznőnek lenni, mikor látja az ember, hogy az a kis liba, a ki csak most került ki a szini-tanodából falrengető tapsokat kap. No hát vegyük csak az egyik mult hónapi estét: én játszom a főszerepet és őt tapsolják ki és halmozzák el virágokkal. Majd a guta ütött meg. Persze olyan szende arcot vág az utcán, mint egy apáca. Biztos vagyok benne, megesküdnék arra is, hogy olyan ártatlan mint a lilium...

Erre persze már kacagtak a többiek. Csak az egyik merészkedett közbeszólni: — De hiszen kérlek, az a lány most beteg. Nagyon is árthat az már neked.

— Beteg? Haha! És ti még most is elhiszitek, mint a közönség, hogy az a lány tisztességes. Hát mért nincs nekem vagy nektek bajotok, pedig mi nem vigyázunk annyira magunkra. Jaj, de furcsák vagytok. Talán bizony titket is megbabonázott a kis hamis...

Bódi bácsi, az öreg jellemszínész, a ki csak a legkritkább esetben volt józan, éppen akkor ért oda.

— No már megint a kis Olgát mar-játok. Hát mivel bántott meg benneteket? Persze-persze. Tanulatok volna ti is, ugy a hogy az a kis lány, a kit nem vezetett más a szinpadra, mint a művészet szeretete. Igen is, hitvány, nyomorult komédiások vagyunk mindannyian ahhoz a kis lányhoz képest. Nem a művészet vezet bennünket, hanem az, hogy ti minél több balekot foghassatok mi meg férfiak csak azért játszunk, mert fizet a direktor, — lehet lumpolni, adósságot-adósságra csinálni és ti is, meg mi is ott hagyjuk a kávéházakban, a lebujszokban, meg az utcán a lelkünket, a becsületünket. Szóval gazember volt az a direktor, a ki megtűrt bennünket, a helyett, hogy korbáccsal kergett volna le bennünket arról a szent helyről, a minek szinpad a neve. A művészet? Értünk is mi ehhez! Azért szeretnétek azt a kis lányt is lerántani oda, a hol ti vagytok: a sárba; azért vágjátok folytonosan, mert az szívet, igaz szeretetet és lelkesedést hozott ti közibétek... Ennek is lett a betegje. Ne féljeteK ugy se gyógyul meg, nem rontja többé a harmoniát...

— Te épp ugy beszélsz, mintha szerelmes lennél a kis Olgába. Halljátok lányok, a Bódi bácsi is belébotolt a kicsikébe, — kacagta egy kis maliciával a primadonna.

— Persze, majd az én öreg fejemmel és kopott szívemmel. Én is olyan nyomo-

Az olvasó körök hivatva vannak a nép lelki világát művelni, nagy költőink dicső eszméit közkinccsé tenni, az olvasást szükségletté emelni, és pedig annyira, hogy az emberek később már épen úgy kíváncsiak az oktató és mulattató könyvek, hírlapok stb. után, mint megkívánják mindennap a táplálékot. Ha ezt elérjük, akkor örömmel mondhatjuk: a kedélyek nemesültek, a jellem szilárdult.

A segélyező egyesületek is méltányolandók. Már a vallás parancsaiból kihámozhatjuk, hogy felebarátunkon segíteni kell. Azután mindig igaznak bizonyul az a szójárás, hogy t. i. ma neked holnap nekem. Vagyis ma téged segítünk, holnap te segítesz. Ez a segítő egyesületek alapelve. Az ilyen egyesületek nagy és szép emberbaráti feladatot végeznek.

Az egyesületek során különös pártfogásban részesítendő az ipartestületek, melyek az egy iparszakmához tartozó munkásokat vonják egy-egy kalap alá. Mert végre is az embernek mindig a megélhetési módok könnyítésén kell fáradoznia, ami pedig az ipartestületekben birja leghathatósabb támaszát. Nagy hasznára van különben is az iparosnak, ha a maga fajtájából való szakemberekkel sűrű összeköttetésben áll, s ez természetes folyamánya az ipartestületi életnek. Egyik a másiktól tanul, a tárgyi ismeretek ilyenkor bővülnek és tér nyílik soknak arra, hogy képességét békonyítsa.

A közművelődési egyesületek óriási hatással működnek. Ez intézmények — hála érte egynéhány ügybuzgó férfinak — ujabban szép számmal keletkeztek és ma már általánosan ismeretesek, sőt népszerűek is az

Erdélyi-, a Dunántuli-, a Felvidéki, stb. magyar közművelődési egyesületek, a melyek az ő vidékükön valóban áldásos missziót teljesítenek, a hol pl. a nem magyar elem tulságban van, mint az oláhok, szászok, tótok, czipszerek stb. A k's tót gyerekek évente özönével kerülnek az Alföldre a magyar szó megtanulása végett.

Hamarosan felsoroltunk egy-kettőt az egyesületek különféleségeiből. Pedig ezeken kívül számtalan, egészen más célú társulatok is vannak, melyek mind oda törekcszenek, hogy ebben vagy abban az irányban az emberiség segítségét eszközöljék. Az amerikai leleményesség már az egyesület alakításra is kiterjedt. A számos szórakoztató egyesületeken kívül politikai, élelmezési, ruházati hitelt-nyújtó egyesületek is keletkeztek és mindmegannyi virágzásnak örvend.

Az egyesületek alakítása nagy óvatosságot követel. Főképen a vezetőséget kell gondosan megválasztani.

A kezelés legyen megbízható kezekben, azután jól indul a dolog.

Összetartás és egyesülés!

Ha a különféle egyesületek létre is jönnek, az még korántsem elég a léleküdvösségre. Az alapszabályok rendszerint nemes célokat tűznek ki feladatul, az egyesületeknek azonban csak csekély része felel meg hivatásának. Rendszerint mással foglalkoznak, mint a mi hivatásukat képeznék. Ezen azonban igen könnyen lehet segíteni. A vezető embereknek kell arra felügyelni, hogy a különféle egyesületek szigorúan ragsszkodjanak alapszabályszerű feladatukhoz és ne engedjék meg, hogy az egyesület védőszárnya alatt a legkülönbözőbb üzelmek foly-

tattassanak. Nemrég történt, hogy a belügyminister néhány fővárosi jótékonyági együletet feloszlatozott, mert működését közveszélyesnek találta. Ez arra int bennünket, hogy legyünk óvatosak az egyesületekbe való belépésnél, ne hagyjuk magunkat elcsábítani a hangzatos frázisok által; míg ha az egyesület tényleg kulturális feladatot végez, ha a polgárok érdekeit szolgálja, ha a társadalmi helyzet javításán fáradozik, úgy mindenkinek kötelessége a maga részéről is hozzájárulni ahhoz, hogy az egyesület céljai megvalósuljanak!

H I R E K.

— **Pályázat.** A kaposvári pénzügyigazgatóságnál egy 500 frt fizetéssel és 180 frt lakáspénzzel javadalmazott irodatiszti állás van üresedésben. Pályázati kérvények 8 hét alatt: adandók be a fenti pénzügyigazgatóságnál.

— **Névmagyarosítás** Sterzinger Sámuel kaposvári illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskorú gyermekei Rózsa, Imre, Andor és Lajos vezetéknévénél „Szilágyi“-ra kért átváltoztatását a belügyminister megengedte.

— **Megjutalmazott tanítók.** A somogyi megyei közművelődési egyesület Somogyi János kis-berki és Haydn Sándor kereskedeti tanítókat egyenként 20 frt jutalommal tüntette ki a magyar nyelv terjesztése körül tanusított odaadó tevékenységükért és díszes kötésű imakönyveket küldött nekik szorgalmas növendékek között való kiosztásra.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyministerium vezetésével megbízott m. kir. ministerelnök Somogyvármegyében a büssüi anyakönyvi kerületbe Klima László jegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá ugyanabba a kerületbe Bixony Benő segédjegyzőt, a Lengyeltóti Kovács Lajos helyettes körjegyzőt, a bogláriba dr. Pollák József

rult vagyok, mint ti, de azért kormos kézzel nem mernék nyulni, egy lilimhoz. Az még szentség elöltem. Milyen mélyen sülyedtetek ti....

II.

Aztán a fasorban, a mi a szinkörhöz vezetett, megpillantották a kis Olgát. Nagyön lassan jött. Az embernek szinte sirt a lelke, a mikor látta azt a beteges arcot és halálta a kegyetlen köhögést, ami olyan rémséges előjele a halálnak.

A többiek, a kik egy csoportban álltak, már messziről kiáltottak neki:

— Jó estét Olgial!

A primadonna meg odafutott hozzá, gyöngéden megigazította a kendőjét, hogy meg ne fázzék és alattomos kedvességgel kérdezte:

— Ugy-e már jobban vagy édes kicsikém?... Nini, az arcod már szépen pirosodik. No, ne sirj kicsikém, visszajössz újra a szinpadra és megint közlünk leszel. Már sokkal jobban is nézel ki, csak ne sirj...

Az öreg Bódi bácsi meg távolabbról nézte a lányokat a kik körülvették a kis Olgát és csak annyit dünnyögött magában:

— A nyomorultak.

III.

Nemsokára aztán csöngettek és mind besiettek öltözni. A kis Olga még sétált egy darabig, aztán a harmadik csöngéskor bement a nézőtérre.

Sápadtan, homályos szemmel nézett maga elé, bámult valamit, az Isten tudja, mit... Aztán valami zsongást is hallott,

ugy érezte, hogy sokan nézik, sőt sutognak is valamit.

Valami kegyetlen, szívszaggató igazságot....

Szinte megkönnyebbült, a midőn fölhúzták a függönyt.

Nem tudott a szinpadra nézni. Egy-egy percre fölpillantott, aztán megint csak bámult a semmiségbe, a nélkül, hogy tisztán látott volna valamit.

Szinte jól esett neki, hogy azok a többiek előbb vigasztalták. Talán igaz is lesz.... Megint visszatér a szinpadra, tanulni fog szorgalmasan, — igen —, és érezni fogja esténként azt az érzést, a mi-ben a boldogságnak, a tiszta gyönyörnek egész skálája megvan... És majd mikor megkapja a fizetését, hazaküldi a szegény mamának....

A mikor az édes anyjára gondolt, megint elszomorodott.... Szegény anyja most nem is tudja, hogy a kis lánya beteg, nagyon beteg. Nem merte neki megírni. Pedig valami zsarnokoskodó nyomást érez a tüdején vagy a mellében. A mi ugy fáj... Talán már közel is van a halál, — aztán ő nem fog többé a mamájának pénzt küldhetni, nem játszhatik többé és a jó direktor ur nem simogatja meg az ő „kis lányának“ az arcát....

Egy nagy, égő könyecsepp szivárgott le a szempillája alól. Meg a köhögés is alkalmatlankodott Lassan fölállt és csöndesen kifelé ment.

A jegyzedőnek kinyitották előtte az ajtót és sajnálkozva mondták aztán egymásnak:

— Szegény, ez se játszik ám már többé....

IV.

Akkor már oda künn sötétes volt az idő. A fasor kavicsai csillogtak, a mikor rájuk sütött a hold és arra távolabb már egy színbe olvadt minden.

Csöndes este volt. Csak távolról a fűrdővendéglő terraszáról hallatszott valami zenekar. Nagyön kellett figyelni, a míg a tört akkordokból kivette az ember, mit játszanak.

Vorrei morire....

A kis Olga önkéntelenül összehúzta a kis fehér meleg kendőjét és letült egy kis padra.

Éppen végződött a felvonás. Meglehetős taps volt.

Egyszerre megrázkódott. Nem volt egy csöpp irigység se benne, hanem minden tapsra egy-egy szurást érzett a szívében.

Aztán már lázas lett a feje. Nem is tudta, miről gondolkozik.... Valamit akart tenni, de nem volt tisztában.... Félig örült is volt már.... Igen, oda fog rohanni a szinpadra, hiszen ő nem beteg, nem is gyöngé, — játszani fog még egyszer úgy, a hogy még soha se játszott.... és hallja majd ő is a tapsot....

A tapsot....

Hirtelen fölugrott, mint a kinek az élete forog kockán, de csak egy lépést tett, aztán erőtlően bukott a kavicsos utra....

Kaposvár, 1899. július 15-én.

Kovács Sándor.

orvos, a simonfaiba Pozsgai Zoltán segédjegyzőt, anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és a bussú anyakönyvvezetőt, továbbá a lengyeltóti, boglári és miháldi helyetteseket a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködésével is megbirta.

— **A hűség jutalma.** Ritka a jó c. eléd a mai világban! Hol van az az idő, mikor egy-egy családban apáról fiúra maradt a hűséges cseléd, élő inventárium, az urnak bizalmasa, belső embere. Megfogyatkozott a jó cselédnek száma, miként a régi jó magyar uraké is. Szinte szeretve ujul még lelkünkben néhai jó Vas Gerebenünk, a ki ékes tollal örököltette meg a nemes uraság és a hű szolga példányképét. S mert napjainkban ritka a hű cseléd, örömmel említjük meg, hogy nem halt ki még a jó magyar mánás-typus; jól eső örömmel regisztráljuk, hogy megynék. Somogyvármegyé, azok közül való, hol élnek még jó magyar főurak és vannak hűséges cselédek.

Somogyvárott folyó hó 16-án lélekemelő ünnepséggel tüzték fel Csenedes György és Kaszás István urodalmi cselédfelügyelők mellére felszázadot meghaladó hűséges szolgálatuk érdeméül a negyvenévi szolgálat emlékére alapított királyi emlékermet. A munkában meggyőnyedt, de még jó egészségnek örvendő, két jubiláns tisztelőre a templom-térre gyülekezett a somogyvári urodalom összes cselédsege, a tisztikar, az intelligencia és Somogyvár egész közönsége. Mészáros Mihály körjegyző szép n. kidolgozott beszédében méltatta a hűség jutalmát s feltűzte a jubilánsok mellére az emlékermet, majd átnyújtotta nekik a díszérem adományozásáról szóló minisiteri okiratot. Ezután a hű cselédnek jó ura: Széchenyi Imre gróf szólott a kitüntettekhez: »Kedves öreg cselédek, hű szolgálaim — ugyan önd — 50 év óta szolgáltok egy urat. Boldogult apámról maradtatok reám; boldogult apámtól tanultam, emberszeretetet, emberbecsülést. Apámnak méltó fia akarok lenni; cselédeknek edesapja. Ti, kedves öreg cselédek, példát mutattatok a cselédi hűségben. Áldjon meg benneteket az Isten s engedje meg, hogy érdemeitek jutalmát még soká viselhessétek jó egészséggel... A nemes gróf zokogva ölelte meg hűséges két cselédjét, kik könnyes szemekkel csókoltak kezét a jelenlévő grófi család minden egyes tagjának. Végül a község agg lelkésze ft. Lukács Ferencz tartott egy kis paracenesist az ifjabb cselédeknek, melyben a hűség példájául állította eléjük a két jubiláns. A szép ünnep emlékére Széchenyi Imre gróf gazdagon megvendégelte a somogyvári urodalom összes cselédségét. A kis comtessek, a nemes gróf szeretetreméltó leánykái, ragyogó arccal osztották szét a sokféle ajándékot, míg edesapjuk jókedvűen perdült táncra a jelenlévő hölgyekkel. A mulatságok mindvégig jelen volt a nemes grófi család. Késő este boldogan osztott szét csendes tanyájára a megelégedett cselédsege, szívükbe vésvé a jó uruk iránti szeretetet. Csak igaz marad: a milyen az ur, olyan a szolgája... Megyének urai! Bánjatok emberszeretőleg cselédekkel, akkor szép vármegyénk drága földjén nem burjánzik fel a — szocializmus!

— **Nagy szerencsétlenség történt** a napokban Inke községben. Patroh Pál uradalmi erdőkerülő hivatalos körutjáról hazatérve, fegyverét és tarisznyáját a szögbe akasztotta fel maga pedig a szobából kiment, hogy nejét felkeresse. Gyermekai; Jolán és Sándor künn játszadoztak. Midőn látták, hogy apjuk eltávozik, a gyermekek beosonnak a szobába s kíváncsiak voltak, hogy mi van apjuknak szögbe akasztott tarisznyájában. Azt hitték, hogy apjuk nekik hozott valamit. Azonban az apa visszatértét nem tudták megvárni, a leány a tarisznya után nyúlt, miközben a fegyverbe kapaszkodott. A rángatástól a fegyver

valahogyan elsült és a kis leány mellen találva, holtan esett össze.

— **Ujítás a fegyencipar terén.** Azon folytonos panaszok következtében, melyek kereskedők és iparosok részéről már régóta hangzanak a miatt, hogy állami fegyintézetekben egy s iparágakat oly mérvben s akként üznek, hogy azáltal a helyi ipar sok károsodást szenved, Plósz Sándor igazságügyminisiter elrendelte, hogy a jövőben oly iparágakkal foglalkozzanak, melyek az országban nem honosak s így a hazai ipar s a fegyencipar közti verseny megszűnjék. Az első kísérletet már ujévtől kezdve Budapesten a gyűjtőfogházban és Szegeden a csillagbörtönben viteti keresztül az igazságügyminisiter és pedig egyenlőre a játékszerekkel.

— **T. olvasóinkhoz!** Lapunk mai száma technikai okokból jelent meg 4 oldal terjedelemben.

— **Előléptetés.** Perczel Ákos és Kazinczy Gábor kir. törvényszéki bírák a VII-ik fizetési osztályba léptek elő. Gratulálunk a megérdemelt elismeréshez, de azt nem tartjuk elégségesnek e két kitűnő bíró érdemeihez képest. Erre a dologra különben még vissza fogunk térni.

— **Uj zsidótemplom** Barcsan. Annak idején említettük, hogy a barcsi izr. hitközség új zsinagógát épített. A barcsi zsidóság ez az új temploma immár befejezéshez közeledik és egyike lesz a környék legszebb imaházainak. Felavatását nagy ünnepségek között a jövő hónap közepén tartják meg.

— **A tűzoltók rangjelzése.** Az önkéntes tűzoltók eddig tetszés szerint öltözödktek. Némely testület tisztjei élve a szabadalommal, olyan fényes egyenruhákat viseltek, hogy akár a tabornokokkal is össze lehetett őket tévesztetni. Ezenfelül a legkülönbözőbb rangjelzéseket alkalmazták. Az országos tűzrendészeti szabályrendelet, melyet belügyminisiterium kiadott, véget vet az »aranyos« állapotnak és a sok csillag alkalmazásának, amennyiben egyöntetűvé teszi ugy a ruházatot, mint a rangjelzést.

— **Földrendés** megyénkben. Julius 14-én Nemes-Vidon déli 12 órakor földrendés volt, mely néhány másodpercig tartott, midőn is földalatti dübörgés volt érezhető és hallható. Az 5 kmnyire fekvő Csákány községben is hullámzó mozgást éreztek, úgy, hogy az ingaórák megállottak.

— **A kisipar** érdekében. A kereskedelmi minisiter nemrég felhívta az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy hozzá melőbb terjessenek fel javaslatokat aziránt, mikép lehetne a kisipart minél hathatósabban előmozdítani. Végre egy pozitív intézkedés, mely hivatva van a kisiparosok szorult helyzetén segíteni. Azt hisszük, hogy az iparkamarák nem fognak sokáig késni a válasszal. Adja az állam a kisiparosoknak a részére szükséges munkálatokat, a katonaság, a hivatalok stb. szükségleteit kicsinyben szerezzé be többektől és ne pár nagy gyárost gazdagítson megrendeléseivel, akkor könnyítve van a kisiparosok helyzetén.

— **A vasuti csomagok megdézsmálása.** A kereskedők több ízben panaszt emeltek a kereskedelmi minisiternél, hogy a vasuton szállított árukat a szállítás alatt megdézsmálják. Felkérték a minisitert, hogy ezen visszaélésnek megállítását végezt tegyen intézkedést. A minisiter az felelte, hogy igen jól ismeri ezeket az üzelmeket, konkrét tervet azonban megszüntethetése végett a dolog természeténél fogva nem készíthet. A legcélszerűbbnek azt tartja, ha a kereskedők minden egyes esetet a vasutigazgatóság tudomására hoznak, mely aztán minden alkalommal szigorú vizsgálatot fog indítani.

— **A földművelésügyi m. kir. minisiter** a következő rendelet intézte az összes törvényhatóságokhoz:

A szőlő moly a folyó évben is jelentkezik. Ezen rovar nem új ellensége ugyan a szőlőnek, de ez ideig nagyobb károkat csak

szórványosan okozott, az 1896. év óta azonban különösen azokon a vidékeken, hol ellene nem védekeztek kellő erővel, fokozatosan terjed s tömeges elszaporodása esetén nagy károkat okozhat nemcsak az idei termésben, hanem több egymás után következő évre kihatólag is. Mulhatlanul szükséges ennélfogva, hogy az ország szőlőbirtokosainak figyelme a szóban levő rovar tömeges elszaporodásából származható veszélyre sürgősen felhívassék s az ellene használt védekezés módjára és szükségessegére nézve utasítással láttassék el. E rovar felismerésére és az ellene való védekezés módjára nézve tájékoztatásul szolgáló »Utmutatás« több példányának ide csatolása mellett m. é. június 20-án 41796. sz. a. kelt leiratom kapcsán felhívom a törvényhatóságot, hogy ha ez iránt még nem intézkedett volna, intézkedjék haladéktalanul, hogy a törvényhatósága területén szőlőműveléssel foglalkozó birtokosok figyelme a szőlő moly bizonyos elszaporodásából származható veszélyre alkalmas módon minél szélesebb körben hívassák fel, intézkedjék továbbá, hogy a szóban levő védekezés a legerélyesebben fogantatásuk s az illetékes hatóságok a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló 1894. évi XII. t. c. ide vonatkozó rendelkezéseit (a törvény 50. §-a és a 95. §. k. pontja) a legszigorúbban alkalmazzák. Ha egyes helyeken a rovar fellépének megállapítása vagy bővebb felvilágosítás nyújtása céljából szakértő kirendelésére lenne szükség, tegyen aziránt a törvényhatóság hozzám előterjesztést.

Kaposvár rdtv. tanácsa a minisiter rendeletének akként tett eleget, hogy azt az összes hegybírókkal közölte megfelelő intézkedés végett. Célszerű volna, ha a szőlőtulajdonosoknak egy hozzáértő egyén a célszerű védekezésre nézve előadást tartana.

— **Borbélyok** veszedelme. Nagy csapás éri a borbélyokat, ha igaznak bizonyul az a hír, hogy egy német vegyész szörletenítő szerre bukkant, a mi állítólag minden tekintetben beválik. Ez az új szörletenítő szer, a melyet egy gyár már forgalomba is hozott, minden borotvát és minden borbélyt feleslegessé tesz, megkárosítva a közsörüsöket is. A szer por alakban kerül forgalomba. Annak, a ki használni akarja, vízzel össze kell keverni, hogy pépszerű anyag kerüljön elő. Ha ezzel készen van, mit sem kell tenni mást, mint azt, hogy a péppel a szörös ábrázatját bekenje s a pépnek gyorsan történő megszáradását bevárja. Ha ez megtörténik, egyszerűen megmosakodik s olyan csupasz archoz jut, mintha két borbély keze alól került volna ki. Vajjon a hír igazat mond-e, nem tudjuk. Borbélyaink bizonyára azt szeretnék, ha csak a féle hirlapi kacsa volna.

— **Megszűnik** a nem dohányzók. Mint értesülünk, a máv. igazga ósága nem megvetendő ujítással kedveskedik utazó közönségének. Eddig ugyanis minden személyvonatnál volt egy »hölgyszakasz« és egy vagy két »nem dohányzók« feliratu szakasz. Ha most már hozzávesszük ehhez, hogy minden vonatnál van legalább is egy »szolgálati szakasz«, melybe idegennek nem szabad belépnie, akkor természetesen, hogy a dohányzó férfi többnyire az átjáró kocsik folyosóján volt kénytelen meghúzódni. Most a máv. igazgatósága elhatározta, hogy a »nem dohányzók« szakaszát törli, csupán a »hölgy szakaszt« tartja fenn, mert hiszen ma már ugyis több a dohányos férfiak száma, mint azoké, kik irtóznak a füsttől. Hír szerint ez az intézkedés már a jövő hó elején életbe lép.

— **A somogy megyei tűzoltószövetség** Emilitettük, hogy a csurgói tűzoltóság 25 éves fenállásának emlékére elhatározta, hogy az összes somogy megyei tűzoltó egyleteknek egy szövetséggé leendő tömörítése végett a kellő lépéseket megteszi. Felhívást küldött szét az összes megyei tűzoltóságokhoz,

melynek tartalmát mi is ismertettük. A felhívásnak meg is volt a kellő eredménye és így remélhető, hogy a megyei tűzoltószövetség mielőbb létrejön és ezzel meg fognak szünni a ruházatlan, szerveztelen és még sok másban mutatkozó feltűnő különbségek. A dolog természete azt hozza magával, hogy a szövetség székhelye Kaposváron legyen. A csurgói tűzoltó egyesület ugyan nagyobb multtal dicsekedhetik, mint a miénk. de helytelenség volna a vezetőséget nem a központba tenni. De ettől eltekintve is, a kaposvári tűzoltó egyesületnek ma már 50-nél több önkéntes és számos kényszer tagja van, az utolsó években Berger Ignác parancsnoksága alatt olyan haladást ért el, hogy a megyei tűzoltó egyesület felett őt illeti a vezérszerep. A tűzoltó zenekart, mely ma már 25 különféle darabot játszik, nem is említjük. Azt hisszük, hogy a tűzoltók be fogják látni, hogy a létesítendő szövetség székhelye csak Kaposvár lehet. A megye központjában kell összejutni mindenféle szervezetnek!

— Kaposvári képviselőtestületi gyűlés. A képviselő testület e hó 18-án tárgyalta az 1890-ik évi költségvetést. A költségvetési irányzat, mely már előzetesen kinyomva minden képviselő testületi taggal közöltetett, kifogás nélkül elfogadtatott. Így a jövő évi pótdadó 55 65% lesz.

— Petőfi emléke. Országszerte megindult a hazafias mozgalom, hogy hősi halállal halt nagy lírikusunk emlékét most 50 év multán azzal a kegyelettel, olyan imponáló ünneppel üljük meg, a melyet csak megérdemel szabadságharcunk Tirtaeusa, ki Romulusként féltelen módjára hirtelen eltűnt szemeink elől, hogy annál csodásabb legyen az alakja, légendává nőjön ki a sorsa s bár halála bizonyos, mind végiglen várjuk, folyton emlegessük, egyre szeressük, látni — halni óhajtuk. A mint dalait mindannyian énekeljük, költeményeit áhitattal, tüzzel olvassák mindenek, nincs csak egy is közöttünk, ki nevét ne ismerné, — ép úgy senki sem akadhat, ki Petőfi ünnepén ne venne részt és ne ragaszkodnék mindahhoz, mi most, az ünnepi hangulat közben. Petőfi emlékezteti, a mi Petőfi dicsőségét hirdeti. Ünneplni fog július 30-ikán az egész nemzet és ünnep lesz mind ama helyeken, melyek Petőfivel valami vonatkozásban vannak. Ilyen ünnep készül a fővárosban Petőfiének ama nagy művészi emléke előtt is, melyen, mint a szabadságharc eszméjének legideálisabb megtestesítője, Petőfi áll az első helyen; körülötte a győzelemre rohanó honvédsereg, melynek diadalmára Petőfi arcán verődik vissza. Petőfi emléke e kép: a nagy-szebeni csatakörkép (Petőfi Bem-táborában). A művészek ecsettel hirdetik rajta Petőfi dicsőségét, a kép előtt pedig Petőfi írókarsárai emelnek szót: Jókai Mór, Szász Károly, Gyulai Pál, Vadnay Károly stb. hogy elmondják emlékezeit Petőfiről. A körképtársaság ugyanis emlékeztetéssé akarva tenni e félszázados fordulót, a legkövetkezőbb Edison-féle fonográfon megszólaltatja Petőfiének meg élő minden írókarságát, kik őt személyesen ismerték s a kik e célból írott Petőfi-emlékezéseiket bemondták a fonográfba. Kettős célt ért el ezzel. Elő emlékeket gyűjtött Petőfiről s megőriztette azok hangját is, kik maguk is a nagy időknél nagy tanúi, irodalmunk legjelesebbjei. Ez előző-gyűjtemény aztán a Petőfi-ház erekléjé köze kerül, hogy késő unokáink is hallhassák e nagyjaink szavát, a mint Petőfit magasztalják. E gyűjtemény már most is a közönség rendelkezésére áll s a körkép látogatói minden nap díjtalanul hallhatják az említett szavát. S hogy a külső keret is megfelelően a nagy időkre való visszaemlékezéseknek, gr. Kreith Béla nagytertkü 48-as erekléymuzeumának színt-javát a körkép épületében helyezte el s ezeket a

körkép látogatói szintén díjtalanul tekintethetik meg. Hogy pedig mindenki, a köz-nép is áldozhasson e helyütt Petőfi s a nagy idő emlékének, a körképtársaság 50 kről 30 kr-ra szállította le a belépő díjat s ennek is egy részét a Petőfi-ház javára ajánlotta föl. Végezetül Petőfi és Bem képmását feltüntető emlékérmeket veretett a körképtársaság, melyek árának egy része szintén a Petőfi-ház javára esik, hogy a közönség ez indirekt adományozásával is minél előbb fölépíthesse az áldozatkész magyar nép azt a házat, melybe azért fogunk záródokolni, hogy ott Petőfi erekléjének láttán lelkesedést, haza — és szabadságszeretetet tanuljunk Petőfitől.

— Gyászhi. Alulírott fájdalomtól megtört szívvel jelenti saját és gyermekei nevében felejtethetetlen nejkének, a legjobb anyának Sebestény Józsefnének szül. Székula Annának f. hó 18-án reggel 2 órakerete 40-ik és boldog házasságuk 24-ik évében szívvelhűdés következtében történt gyászos elhunytát; a boldogult tetemei f. hó 19-én délután 4 óraker fogtak a róm. kath. temetkezési szertartás szerint a keleti temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 20-án reggel 8 óraker fog az Istennek bemutatni. Sebestény József kir. számvizsgáló és gyermekei: Margit, József, Erzsi, Sarolta, Janka, Aranka, Anna, Mariska, S. ri, Irénke és Rózsaika.

— Szeszfőző tanfolyam Budapesten. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelői Országos Egyesülete által folyó hó 23-ától augusztus 5-ig a köztelken tartandó szesz-főző tanfolyam — mint az eddigi jelentkezésekből kitűnik — igen látogatottnak ígérkezik. A tanfolyam a szeszgyártás és szeszadózás technikáját és általában a szeszfőzéssel összefüggő minden kérdést fel fog ölelni. Az egyesületet a tanfolyam rendezésére az indította, hogy az ily tanfolyam már több, mint egy évtized óta nem tartatott s azóta a szeszgyártás terén oly újítások merültek fel, melyeknek az érdekelt körökkel való közlésére és tudomásul hozatalára az ily tanfolyam kiválóan alkalmas eszközül kínálkozik. A szeszfőző tanfolyam az elméleti és gyakorlati előadásokra egyaránt ki fog terjeszkedni, delelőtt tartatnak az elméleti előadások, a délutáni órákban pedig gyakorlati előadások tartatnak a műegyetemi laboratóriumban és a fővároshoz közel eső szeszgyárakban. A tanfolyam hallgatói közé felvételnél szeszfőző tulajdonosok, szeszfőző kezelők s oly birtokosok, akik a szeszfőzéshez szükséges szakismereteket megszerezni óhajtják. A tanfolyamra jelentkezni lehet július hó 15-ig a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelői Országos Egyesületének titkári hivatalánál. (Budapest Köztelek) a részvételi díj 20 fit, mely a jelentkezéssel egyidejűleg küldendő be az egyesület pénztárához (Budapest, Köztelek.)

— 20-krért egy tanyai gazdaság. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgy sorsjáték is rendeztetik, melynek húzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek késznek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre.

Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekezik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk, e sorsjáték

iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

561. sz.
1899.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járás-bíróságnak 98. V. 335/9. számú végzése következtében Dr. Kriszt Béla szigetvári lakos ügyvéd által képviselt Engel Adolf és fiai pécsi cég javára Bagó József szigetvári lakos ellen 81 frt s jár. erejéig 1898. évi december hó -én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 800 frtra becsült 1 drb. cséplő mozdony, szekrény és ponyvából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás-bíróság 98. V. 335/9. számú végzése folytán 81 frt tőkekövetelés, annak 1898. évi szeptember hó 1. napjától járó 50% kamatai és eddig összesen 22 frt 06 krban bíróság már megállapított költség erejéig Halvanban közbenjöttel leendő eszközölésére 1899. évi augusztus hó 4 ik napjának d. u. 4 órája határ időül kitétik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §§. értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Szigetvár, 1899. évi július hó 13-án

BONCZ LAJOS,
kir. bir. végrehajtó.

3592. sz.
1899. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Weisz Mór kaposvári ügyvéd és csatlakozott kaposvári takarékpénztár végrehajtóknak Weisz Jakab kaposvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 12 frt 60 kr. és 600 frt tőkekövetelés és jkai iránti végrehajtási ügyében, a kaposvári kir. törvényszék (a kaposvári kir. bíróság) területén lévő Kaposvár város határában fekvő, a kaposvári 1436. sz. tkvben jelenleg meg Weisz Jakab végrehajtást szenvedő tulajdonánál felvett A + 1766/10. a hrsz. a. szentpáli utnál lévő szántóra az árverést 1410 frt ezennel megállapított kiküldetési áron elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi augusztus hó 28 ik napjának délelőtti 10 óraker e tkvi hatóság hiv. helyiségében (megyeház II. emelet jobb szárny 10 ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alul is eladottnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át vagyis 141 frt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-ában jelzet árfolyammal számított, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kaposvárott, 1899. május hó 8-án.

A kir. tszék tkvi hatóság.

DR. KRAMER JÓZSEF
kir. tszéki bír.